

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΑ & ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΗΜΕΡΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2015

1. ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2015

Με βάση τις συστάσεις της **Ομάδας Εργασίας του ΣΕΟ για τη «Στοματική Υγεία»**, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΕΟ αποφάσισε, κατά τη διάρκεια της συνάντησής του το Μάρτιο του 2015, να εστιάσει στο θέμα του **ΚΑΡΚΙΝΟΥ του ΣΤΟΜΑΤΟΣ** με την ευκαιρία της Ευρωπαϊκής Ημέρας Στοματικής Υγείας, στις **12 Σεπτεμβρίου 2015**. Η Ομάδα Εργασίας για τη Στοματική Υγεία προετοίμασε τα ακόλουθα μηνύματα και προτάσεις για δράσεις για να υποστηρίξει τα Μέλη του ΣΕΟ που επιθυμούν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον του κοινού αναφορικά με το θέμα αυτό αλλά και με την Ευρωπαϊκή Ημέρα Στοματικής Υγείας.

2. ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

Α. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΥΣ

Ο καρκίνος του στόματος περιλαμβάνει καρκίνους των χειλέων, της γλώσσας και της στοματικής κοιλότητας. Αποτελεί τον 10^ο συνηθέστερα εμφανιζόμενο καρκίνο στην Ευρώπη, με περίπου 75.000 διαγνώσεις νέων περιπτώσεων κάθε χρόνο στην ΕΕ. Η συχνότητα εμφάνισης είναι ακόμη υψηλότερη στους άνδρες από ότι στις γυναίκες. Η ασθένεια παραμένει ιδιαιτέρως θανατηφόρα και πολύ επιθετική και είναι μια από τις περισσότερο παραμορφωτικές από όλες τις κακοήθειες.

Ο καρκίνος του στόματος αναδεικνύει για τους οδοντιάτρους σημαντικές υποχρεώσεις, προκλήσεις και ευκαιρίες να σώσουν ζωές.

Η σημασία της έγκαιρης διάγνωσης και της πρόληψης είναι ζωτική. Οι οδοντίατροι μπορούν να συνεισφέρουν ενεργά στην προαγωγή της υγείας, μπορούν να προκαλέσουν συζήτηση για τη διακοπή του καπνίσματος, τη μείωση της κατανάλωσης αλκοόλ και να δώσουν συμβουλές για έναν υγιεινό τρόπο ζωής.

Οι ακόλουθοι παράγοντες κινδύνου ενισχύουν τη συχνότητα του καρκίνου του στόματος:

- Υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ
- Χρήση καπνού σε οποιαδήποτε μορφή

- Τρόπος ζωής (ανθρώπινος θηλωματοϊός/ HPV)
- Λοιμώξεις του βλεννογόνου του στόματος (Candida albicans)
- Άλλοι παράγοντες, επί παραδείγματι ασθενείς σε κατάσταση ανοσοκαταστολής (π.χ. μεταμόσχευση οργάνων) καθώς οι ασθενείς αυτοί είναι περισσότεροι επιρρεπείς στην ανάπτυξη καρκίνου του στόματος.

Ο ρόλος των οδοντιάτρων στην αντιμετώπιση ασθενών με καρκίνο του στόματος.

- Να συζητούν τις βλαβερές συνέπειες της χρήσης καπνού σε οποιαδήποτε μορφή και της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ.
- Να τονίζουν τη σημασία των τακτικών επισκέψεων στον οδοντίατρο και της σχολαστικής στοματικής υγιεινής.
- Να τηρούν ακριβές και εμπεριστατωμένο ιατρικό ιστορικό και αρχείο οδοντιατρικών θεραπειών.
- Να παραπέμπουν τον ασθενή σε ειδικό (στοματοχειρουργό, ογκολόγο) προς επιβεβαίωση της διάγνωσης και σχεδιασμού θεραπευτικού πλάνου.

B. ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΥ ΚΟΙΝΟ

Ο καρκίνος του στόματος εξακολουθεί να αποτελεί μια ιδιαίτερος θανατηφόρα και πολύ επιθετική νόσο και είναι ένας από τους πλέον παραμορφωτικούς καρκίνους. Περιλαμβάνει καρκίνους των χειλέων, της γλώσσας και της στοματικής κοιλότητας. Η έγκαιρη διάγνωση της νόσου μπορεί να αυξήσει τις πιθανότητες επιβίωσης έως και 90%. Ο καρκίνος του στόματος μπορεί να εμφανιστεί σε οποιοδήποτε στάδιο της ζωής, ανεξαρτήτως ηλικίας· ωστόσο, οι πιθανότητες εμφάνισής του αυξάνονται καθώς ο άνθρωπος μεγαλώνει.

Οποιοσδήποτε αλλαγές ή ανωμαλίες στο στόμα (χείλη, γλώσσα και μάγουλα) θα πρέπει να εξετάζονται από τον οδοντίατρο. Κατά κανόνα, αλλοιώσεις που επιμένουν επί 2 εβδομάδες θα πρέπει να εξετάζονται το συντομότερο δυνατό «[...] ο χρόνος μπορεί να δουλέψει υπέρ σας αλλά μπορεί και εναντίον σας» [Lia Mills, “In your face”, Penguin 2007]

Η εμφάνιση του κινδύνου του καρκίνου του στόματος αυξάνει με τους ακόλουθους παράγοντες κινδύνου:

- Χρήση οποιασδήποτε μορφής καπνού
- Υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ
- Άλλους παράγοντες που σχετίζονται με τον τρόπο ζωής (π.χ. HPV, υπερβολική έκθεση στον ήλιο)
- Μολύνσεις του στόματος
- Κακή στοματική υγεία και υγιεινή
- Ηλικία

Κατά συνέπεια, οι επισκέψεις στον οδοντίατρο σε τακτική βάση (1-2 φορές το χρόνο), η διακοπή του καπνίσματος, ο περιορισμός της κατανάλωσης αλκοόλ, ο υγιεινός τρόπος ζωής (συμπεριλαμβανομένου του εμβολιασμού για τον HPV) και η διατήρηση καλής στοματικής υγείας και υγιεινής είναι ζωτικής σημασίας στην πρόληψη κατά του καρκίνου του στόματος.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

- Σε ολόκληρο τον κόσμο, ο καρκίνος του στόματος είναι ο 8^{ος} κατά σειρά συχνότερα εμφανιζόμενος καρκίνος · ο 10^{ος} συνηθέστερος στην Ευρώπη με 75.000 νέα κρούσματα κάθε χρόνο στην ΕΕ ·
- Ο καρκίνος του στόματος είναι πολύ επιθετικός, 50% των διαγνωσθέντων πασχόντων δεν επιβιώνουν στα 5 χρόνια·
- Ο καρκίνος του στόματος μπορεί να επηρεάσει δραματικά την ποιότητα της ζωής των πασχόντων που επιβιώνουν. Η έγκαιρη διάγνωση μπορεί να προλάβει τις συνέπειες της παραμόρφωσης καθώς η νόσος, εάν διαγνωσθεί αργά, αποτελεί έναν από τους πλέον παραμορφωτικούς καρκίνους και επιφέροντες χρόνια αναπηρία στον πάσχοντα·
- Η εμφάνιση του καρκίνου του στόματος είναι ακόμη συχνότερη στους άνδρες από ότι στις γυναίκες. Σημειώνεται αύξηση στην εμφάνιση της νόσου στους νέους ανθρώπους εξ αιτίας παραγόντων που σχετίζονται με τον τρόπο ζωής (κάπνισμα, αλκοόλ και HPV)·
- Η αύξηση του αριθμού των ανθρώπων με καρκίνο του στόματος στην Ευρώπη σημαίνει υψηλότερες δαπάνες για την υγειονομική περίθαλψη·
- Ο καρκίνος του στόματος κατά κύριο λόγο πλήττει ανθρώπους από τις χαμηλότερες κοινωνικο-οικονομικές τάξεις. Αυτές οι κοινωνικά ευάλωτες και αποκλεισμένες πληθυσμιακές ομάδες αντιμετωπίζουν ένα μεγαλύτερο βάρος από τον καρκίνο του στόματος όπως και μεγαλύτερα εμπόδια στην πρόσβαση στην πρόληψη και τη φροντίδα.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΗΜΕΡΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ 2015

Η διοργάνωση δραστηριοτήτων σχετικών με την Ευρωπαϊκή Ημέρα Στοματικής Υγείας εξαρτάται από τις εθνικές οδοντιατρικές οργανώσεις. Το ΣΕΟ συστήνει στις εθνικές οδοντιατρικές οργανώσεις:

- Να οργανώσουν εκδηλώσεις σε εθνικό επίπεδο με συμμετοχή πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων και Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εθνικές

ομοσπονδίες ιατρών, επιστημονικών εταιρειών για τον καρκίνο, εθνικών ομοσπονδιών για τον καρκίνο, όπως επίσης και εθνικών οργανώσεων ασθενών.

- Να επικοινωνήσουν τα μηνύματα που περιλαμβάνονται στο έγγραφο αυτό κατά τη διάρκεια των εθνικών εκδηλώσεων αλλά και μέσω άλλων καναλιών επικοινωνίας, απευθυνόμενοι στους οδοντιάτρους, το πλατύ κοινό και στις κυβερνήσεις.
- Να κρίνουν εάν άλλοι «παίκτες» θα μπορούσαν να εμπλακούν, ή θα ήταν πρόθυμοι να υποστηρίξουν τις εθνικές δράσεις, όπως : εθνικές ομοσπονδίες για τον καρκίνο, οι εθνικές ομοσπονδίες ιατρών, εθνικές ομοσπονδίες ασθενών κ.α.
- Να μελετήσουν τη διεξαγωγή έρευνας μεταξύ των οδοντιάτρων για την προθυμία τους να παράσχουν συμβουλές σχετικά με την πρόληψη και τη διάγνωση του καρκίνου του στόματος στους ασθενείς και / ή έρευνα στο πλατύ κοινό για την ενημέρωση που έχουν για τη νόσο και για το τι πρέπει να κάνουν για την πρόληψή της ή άλλα παρόμοια ερωτήματα, με προοπτική να δημοσιοποιήσουν τα ευρήματα οποιασδήποτε τέτοιας έρευνας.

Το ΣΕΟ θα:

- Διανείμει το κεντρικό θέμα και τα κύρια μηνύματα στα Μέλη του ΣΕΟ
- Παροτρύνει τα Μέλη του ΣΕΟ να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν με διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς για τον καρκίνο σε εθνικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων και των αρχών υγείας.
- Έρθει σε επαφή με ενδιαφερόμενους για το θέμα του καρκίνου σε ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο τη συνεργασία και την έκδοση κοινής ανακοίνωσης/δελτίου τύπου
- Εκδώσει ένα δελτίο τύπου πριν την ΕΗΣΥ
- Εκδώσει ένα δελτίο τύπου την ίδια ημέρα.
- Δημοσιοποιήσει την ΕΗΣΥ και τα κύρια μηνύματά της και με άλλα μέσα (NEWSLETTERS , twitter, συνεντεύξεις/άρθρα κ.λ.π.)
- Στείλει την αναφορά για τη δημόσια εκδήλωση του ΣΕΟ για τον Καρκίνο του Στόματος στις 23 Ιουνίου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στους πιο σημαντικούς παίκτες (Ευρωπαϊκή Κομισιόν (Επίτροπος και ΓΔ SANTE), στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Επιτροπή ENVI), Προεδρία Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, διατρανώνοντας το μήνυμα της Ευρωπαϊκής Ημέρας Στοματικής Υγείας και τις θέσεις του ΣΕΟ σχετικά με το θέμα.

****